

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	05.11.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 02.11.2021, 9

Arenguriikides kliimapoliitika eesmärkide saavutamiseks toetuse andmise tingimused ja kord

Vastu võetud 11.09.2019 nr 41
[RT I, 13.09.2019, 3](#)
jõustumine 16.09.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
02.09.2020	RT I, 04.09.2020, 1	07.09.2020
30.10.2021	RT I, 02.11.2021, 8	05.11.2021

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 161 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala ja meetme eesmärk

(1) Määrusega kehtestatakse riigi eelarvestrateegia meetme „Eesti panus rahvusvahelisse kliimakoostöösse” vahendite andmise ja kasutamise tingimused ja kord.

(2) Meetme eesmärk on aidata kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele arenguriikides. Meetme eesmärgi saavutamiseks antakse toetust.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *abikõlblik kulu* on kulu, mis on põhjendatud, mõistlik ja vajalik projekti elluviimiseks ning mis on tehtud kooskõlas käesoleva määruse ja taotluse rahuldamise otsusega;
- 2) *aruanne* on Sihtasutusele Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*) taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tähtaegadel esitatav projekti vahe- või lõpparuanne, mis sisaldab üksikasjalikku ülevaadet ellu viidud tegevustest ja saavutatud tulemustest;
- 3) *arenguriik* on Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioonis (edaspidi *OECD*) arenguabi saajaks määratletud riik;
- 4) *järelevalve* on KIKi tehtav toetuse saaja, projektipartneri ja sihtriigi partneri kulude abikõlblikkuse ja projekti tulemuste saavutamise kontroll;
- 5) *kliimamuutuste leevendamise või kliimamuutuste mõjudega kohanemise projekt* (edaspidi *projekt*) on kindla eesmärgiga, ajas ja ruumis piiritletud kliimamuutuste leevendamise või kohanemisega seotud tegevus või tegevuste kogum, mille elluviimiseks toetust taotletakse ja kasutatakse;
- 6) *järeldaruanne* on kolme aasta möödumisel pärast projekti lõppemist KIKile esitatav ülevaade projekti tulemuste kasutamisest pärast projekti lõppu;
- 7) *kuludokument* on majandustehingu toimumist kinnitav dokument, mis vastab raamatupidamise seaduses algdokumendi kohta sätestatud nõuetele;
- 8) *ekspert* on toetuse saaja või projektipartneri juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel töötav või projekti raames palgatav isik, kes oma erialaste teadmiste ning kogemusega panustab projekti edukasse elluviimisse;
- 9) *omafinantseering* on toetuse saaja, projektipartneri või sihtriigi partneri rahaline panus projekti abikõlblike kulude katmiseks;
- 10) *omatoode* on toetuse saaja või projektipartneri enda välja töötatud toode või lahendus, mis on juba turul saadaval või spetsiaalselt projekti eesmärgi täitmiseks välja töötatud;

- 11) *omatoote hind* on omatoote või lahenduse väljatöötamiseks kulunud otseste mõõdetavate ressursside (materjalikulu, tööaeg jne) maksumus, kuhu ei ole arvestatud kasumit;
- 12) *projektipartner* on Eestis registreeritud juriidiline isik, valitsus- või kohaliku omavalitsuse asutus või selle hallatav asutus, kes on kaasatud projekti finantseerimisse, juhtimisse või elluviimisesse, kuid kes ei ole toetuse saajale töövõtja ega teenuse osutaja;
- 13) *sihtriigi partner* on taotluses nimetatud sihtriigis registreeritud ja tegutsev juriidiline isik või valitsus- või kohaliku omavalitsuse asutus või selle hallatav asutus, kes osaleb projektis toetava tegevuse rakendamisel ja kellel tekivad selle käigus kulud, kuid kes ei ole toetuse saajale töövõtja ega teenuse osutaja;
- 14) *projekti abikõlblikkuse periood* on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, mille kestel projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad ja makstakse;
- 15) *taotluse rahuldamise otsus* on KIKi tehtav haldusotsus toetuse saamise ja kasutamise kohta;
- 16) *sihtriik* on arenguriik, kus projekti tegevused toimuvad;
- 17) *taotlus* on E-toetuse keskkonnas esitatav nõuetekohaselt täidetud taotlusvorm koos asjakohaste lisadega;
- 18) *tasumist tõendav dokument* on kontoväljavõte, maksekorralduse koopia või kassa väljamineku orderi koopia või samaväärne sihtriigi dokument;
- 19) *toetus* on riigieelarve strateegia kohasest meetmest „Eesti panus rahvusvahelisse kliimakoostöösse” KIKi kaudu eraldatav raha tegevusteks, mis panustavad kliimamuutuste leevendamisesse ja kliimamuutustega kohanemisesse arenguriikides;
- 20) *toetuse taotleja* (edaspidi *taotleja*) on käesolevas määruses nimetatud juriidiline isik või asutus, kes on esitanud või esitab taotluse toetuse saamiseks;
- 21) *toetuse saaja* on isik, kelle taotlus on rahuldatud käesolevas määruses sätestatud korras;
- 22) *projekti tulemus* on olukord, mida soovitakse saavutada projekti lõpuks taotluses planeeritud tegevustega sihtriigi piirkonnas;
- 23) *projekti mõju* on projektis saavutatud tulemuste kasutamise/toimimise laiem (pikaajalisem) mõju lähtuvalt projektile seatud eesmärgist.

§ 3. Meetme elluviijad

- (1) Toetuse andmist korraldab Keskkonnaministeerium (edaspidi *ministeerium*).
- (2) Toetuse taotlusi menetleb, toetatavatele projektidele teeb väljamakseid ja projektide üle teostab järelevalvet KIK.

2. peatükk Toetuse andmise alused

§ 4. Toetuse andmise eesmärk

- (1) Toetust antakse kliimapoliitika eesmärkide saavutamiseks arenguriikides.
- (2) Projekti tegevused peavad panustama kliimamuutuste leevendamisesse või nende mõjudega kohanemisse nii, et seda saab OECD metoodika „Rio markers developed for the OECD Development Assistance Committee’s Creditor Reporting System” (nn Rio markerite) põhjal selliselt määratleda.
- (3) Toetuse andmisel lähtutakse sihtriikide vajadustest ja rahvusvahelistest kliimaalastest kokkulepetest ning teistest asjakohastest rahvusvahelistest kliimat käsitletavatest strateegilistest dokumentidest ja kliimauuringutest.

§ 5. Toetuse andmise viisid

Toetust antakse:

- 1) rahvusvahelise koostöö raames;
- 2) avatud taotlusvooru kaudu.

§ 6. Taotlusvooru eelarve kinnitamine

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

- (1) Keskkonnaminister kinnitab käskkirjaga prioriteetsete sihtriikide nimekirja ja avatud taotlusvooru eelarve suuruse.

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

- (2) Keskkonnaminister võib käskkirjaga täpsustada avatud taotlusvoorus toetatavaid valdkondi, eesmärki, piirkondi, abikõlblikke kulusid, toetuse määra ja toetuse suuruse piirmäärasid ning sihtriike või suunata kindla osa toetusest teatud tegevusvaldkonna toetuseks.

3. peatükk

Toetuse andmine rahvusvahelise koostöö raames

§ 7. Toetuse andmise kord rahvusvahelise koostöö raames

(1) Ministeerium algatab rahvusvaheliseks koostööks toetuse andmise sihtriigi pöördumise, teise doonorriigi koostööettepaneku või rahvusvahelise organisatsiooni, konverentsi või muu rahvusvahelise kogu üleskutse või abipalve alusel (edaspidi *abi andmise ettepanek*). Ministeerium võib algatada rahvusvaheliseks koostööks toetuse andmise ka omal algatusel.

(2) Rahvusvahelise koostöö raames toetuse andmiseks hindab ministeerium abi andmise ettepanekus taotletud tegevustes osalemise ja nende kaasrahastamise võimalusi. Vajaduse korral kogub ministeerium abi andmise ettepaneku kohta lisateavet ettepaneku tegijalt või teistelt riikidelt ja rahvusvahelistelt organisatsioonidelt ning hindamise tulemusena teeb otsuse toetuse andmise kohta. Enne otsuse tegemist hindab ministeerium riigiabi reeglite kohaldumist.

(3) Toetust võib anda sihtotstarbeliselt või mittesihtotstarbeliselt. Sihtotstarbeline toetus antakse konkreetse tegevuse elluviimiseks. Mittesihtotstarbelise toetuse puhul ei määrata konkreetset tegevust, milleks võib toetust kasutada, kuid toetatav tegevus peab panustama kliimapoliitika eesmärkide saavutamisesse arenguriikides.

(4) Rahvusvahelise koostöö raames toetuse andmise ulatus, konkreetset tegevused ja teave riigiabi reeglite kohaldamise kohta sätestatakse toetuse andmise dokumendis või toetuse andmiseks sõlmitavas lepingus.

(5) Toetuse andmisel rahvusvahelise koostöö raames ei kohaldata määruse 4. peatükki.

4. peatükk

Toetuse andmine avatud taotlusvoorus

1. jagu

Toetatavad tegevused, taotlusvooru väljakuulutamine, projekti kulude abikõlblikkus ja rahastamise piirmäärad

§ 8. Toetatavad tegevused

Avatud taotlusvooru raames toetatakse Eestis väljatöötatud või välisriigis väljatöötatud ja Eestis lisandväärtuse saanud selliste lahenduste, teadmiste, teenuste ja toodete viimist arenguriikidesse, mille eesmärk on kliimamuutuste leevendamine ja/või kliimamuutuste mõjuga kohanemine arenguriikides.

§ 9. Taotlusvooru väljakuulutamine

(1) KIK kuulutab taotlusvooru välja taotluskutse avaldamisega vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes, ministeeriumi ja oma veebilehel. KIK teavitab taotlusvooru väljakuulutamist ka Ettevõtluse Arendamise Sihtasutust ja Välisministeeriumi.

(2) Taotlusvoor kuulutatakse välja vähemalt kaks kuud enne taotluse esitamise tähtpäeva.

(3) Taotlusvooru taotluskutse peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) projektide sihtriikide nimekiri või viide nimekirjale;
- 2) toetatavad tegevused ja/või valdkonnad;
- 3) projektide soovituslikud eesmärgid ja oodatavad tulemused;
- 4) projektide elluviimise maksimaalne kestus;
- 5) taotlusvooru eelarve;
- 6) minimaalne ja maksimaalne toetussumma projekti kohta ja toetuse maksimaalne määr ning omafinantseeringu minimaalne määr;
- 7) taotluste esitamise tähtaeg;
- 8) taotluste esitamise viis;
- 9) viide käesolevale määrusele;
- 10) viited lisateabe saamise kohta.

§ 10. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood määratakse kindlaks taotluse rahuldamise otsuses.

(2) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui taotluse rahuldamise otsuse kuupäev ning lõpp ei või olla hilisem kui 36 kuud taotluse rahuldamise otsusest.

(3) KIK võib toetuse saaja põhjendatud taotluse alusel pikendada käesoleva määruse §-s 23 ette nähtud korras projekti abikõlblikkuse perioodi, kui projekti elluviimisel on ilmnunud toetuse saajast sõltumatud ja taotluse esitamisel ettenägematud asjaolud.

§ 11. Väheste tähtsusega abi

(1) Kui projektile antav toetus on väheste tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 mõistes, kohaldatakse Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud tingimusi.

(2) Väheste tähtsusega abi korral ei tohi toetuse suurus koos taotluse esitamise majandusaasta ja sellele vahetult eelnenud kahe majandusaasta jooksul taotlejale muudest vahenditest antud väheste tähtsusega abiga ületada 200 000 eurot.

(3) Väheste tähtsusega abi ei anta Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

(4) Väheste tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt.

(5) Toetuse andmisel võetakse arvesse Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 sätestatud eesmärkideks antava väheste tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

§ 12. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

(1) Abikõlblik kulu käesoleva määruse tähenduses vastab järgmistele tingimustele:

- 1) kulu on tekkinud ja makstud abikõlblikkuse perioodil ja on vajalik taotluses nimetatud tegevuseks;
- 2) kulu on projektiga otseselt seotud, läbipaistev, põhjendatud, mõistlik, proportsionaalne, üksikasjalikult kirjeldatud ning vältimatu projekti elluviimiseks;
- 3) kulu vastab projekti eelarvele;
- 4) kulu on tõendatud käesoleva määruse nõuetele vastava kuludokumentidega ja selle on tasunud toetuse saaja, projektipartner või sihtriigi partner;
- 5) kulud kajastuvad toetuse saaja, projektipartneri või sihtriigi partneri raamatupidamisdokumentides, on muudest kuludest eristatavad ning kontrollitavad ja vastavad raamatupidamise seadusele või sihtriigi raamatupidamise nõuetele.

(2) Abikõlblikud kulud on:

- 1) projektijuhtimise kulu või projektijuhi töötasu kuni 20% abikõlblikest kuludest;
- 2) projekti heaks töölepingu alusel töötavate töötajate või avaliku sektori teenistujate (edaspidi *töötaja*) töötasu;
- 3) projekti eesmärgi saavutamiseks kaasatud eksperdile makstav töötasu;
- 4) projektiga seotud päevaraha tulumaksuseadusega kehtestatud maksustamisele mittekuuluva piirmäära ulatuses;
- 5) projektiga seotud lähetuskulud, sh majutuskulu kuni 128 euro ulatuses ööpäevas;
- 6) projektiga seotud sõidukulu ühissõiduki pileti või taksoarve alusel, kütusekulu tõendava dokumendi ja kalkultatsiooni esitamisel või kooskõlas asutuses kehtestatud isikliku sõiduvahendi kasutamise tingimuste ja hüvitisega tulumaksuseadusega kehtestatud maksustamisele mittekuuluva piirmäära ulatuses;
- 7) põhjendatud juhul võib KIK abikõlblikuks lugeda punktides 4–6 nimetatud piirmäära ületavad kulud;
- 8) projekti eesmärgi saavutamiseks otseselt seotud asjade hankimise, teenuste ja tööde teostamise ja tellimise kulud;
- 9) projektiga seotud ürituste, sealhulgas seminaride ja koolituste korraldamise kulud, sealhulgas erisoodustusega kaasnev tulumaks ja sotsiaalmaks;
- 10) projektiga seotud trükiste ja digitaalsete materjalide väljaandmise kulud;
- 11) projektiga seotud teavitustegevuse kulud;
- 12) riiklikud maksud ja lõivud, mida Eesti või välisriik ei tagasta (sealhulgas käibemaks);
- 12¹) toetuse saaja, projektipartneri ja sihtriigi partneri üldkulud kuni 5% projekti abikõlblikest kuludest; [RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]
- 13) muud projekti elluviimiseks vajalikud otsesed kulud.

(3) Sularahamakse on abikõlblik juhul, kui see on vältimatu projekti eesmärgi saavutamiseks ja makset ei ole võimalik tasuda hankijale või teenuse osutajale pangaülekande teel ega teha kaardimakset ning sularahamakse kohta on olemas kuludokumendid.

(4) Käibemaks on abikõlblik kulu juhul, kui on võimalik tõendada, et toetuse saaja on lõpptarbija, kellel käibemaksu reguleerivate õigusaktide kohaselt ei ole projekti raames tasutud käibemaksust õigust maha arvata sisendkäibemaksu või käibemaksu tagasi taotleda ning kellele käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.

(5) Lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud töötaja ja eksperdi töötasu abikõlbliku kulu suuruse määramiseks peab töötaja ja eksperdi ülesannete täitmiseks sõlmitav leping või ametijuhend sisaldama vähemalt töötaja ja eksperdi projektiga seotud tööülesannete loetelu, oodatavaid tulemusi, töömahtu ja makstava töötasu suurust. Tehtud töö tõendamiseks esitavad töötaja ja ekspert kokkuvõtte tehtud töödest või üleandmis-vastuvõtmisakti, mis sisaldab tehtud tööde ja saavutatud tulemuste ülevaadet.

(6) Mitteabikõlblikud kulud on:

- 1) toetuse saaja, projektipartneri ja sihtriigi partneri juhtimisega seotud personalikulu;
- 2) [kehtetu -RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]
- 3) tulumaksuseadusega kehtestatud maksuvaba piirmäära ületav päevaraha ja isikliku sõiduvahendi kasutamise kulu, samuti määrusega ette nähtud majutuskulu ületav kulu, välja arvatud lõike 2 punktis 7 nimetatud juhul;
- 4) töötasule lisaks makstav tasu;
- 5) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu, välja arvatud juhul, kui see on vältimatu projekti elluviimiseks ja kooskõlas riigihangete seadusega;
- 6) esinduskulu ja tehtud kingituse kulu;
- 7) trahv, viivis ja muu rahaline karistus ning kohtukulu;
- 8) kulu, mille katteks on toetust eraldatud või mis on varem hüvitatud riigieelarvest või Euroopa Liidu või välisvahenditest;
- 9) muu toetatavate tegevustega sidumata ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatu kulu.

§ 12¹. Üldkulude abikõlblikkuse määramine

(1) Abikõlblikud on järgmised projektiga seotud üldkulud:

- 1) bürootarvete soetamise kulud. Bürootarvete hulka ei loeta kontorisüstust;
- 2) bürooseadmete kasutusrendi kulud. Kasutusrendi kogukulu ei või ületada bürooseadme soetusmaksumust;
- 3) sideteenuste kulud, sealhulgas telefoni- ja faksiteenuste kuu- ja abonenttasud, teenuse kasutamise jooksvad kulud ning posti- ja elektroonilise andmesidega seotud jooksvad kulud;
- 4) infotehnoloogia (serverid ja võrgud) ning kontoritehnika hooldus- ja remondikulud;
- 5) kommunaalkulud, sealhulgas kütte, vee ja elektri tarbimise, ruumide koristamise ja valveteenuse kulu, välja arvatud valehäirete kulud;
- 6) projektiga seotud pangakonto avamise ja haldamise kulud, ülekandetasud, valuutavahetustasu, valuutavahetuskahjum.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata üldkulusid ei saa abikõlblike kulude hulka arvata.

(3) Taotluses tuleb üldkulud välja tuua kululiikide kaupa ning märkida üldkulude projektikuludeks arvestamise meetodika. Üldkulude abikõlblik summa arvestatakse projekti kohta proportsionaalselt üldkulude kogukulust vastavalt:

- 1) kasutatud ruumide pinnale;
- 2) tekkinud kuludele;
- 3) ruumide üürikulu.

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

§ 13. Toetuse ja omafinantseeringu tingimused ja piirmäärad

(1) Toetus koos omafinantseeringuga peab katma projekti abikõlblikud kulud.

(2) Abikõlblike kulude tegemisel kasutatakse toetust ja omafinantseeringut proportsionaalselt.

(3) Toetuse minimaalne summa taotluse kohta on 30 000 eurot ja maksimaalne summa 200 000 eurot, välja arvatud juhul, kui toetus on väheste tähtsusega abi ja kehtivad käesoleva määruse §-s 11 nimetatud piirangud.

(4) Toetuse täpsed piirmäärad lõikes 3 nimetatud vahemikus võib keskkonnaminister sätestada käesoleva määruse § 6 lõikes 2 nimetatud käskkirjaga.

(5) Toetuse maksimaalne määr on 90% abikõlblikest kuludest.

(6) Omafinantseering peab moodustama vähemalt 10% abikõlblikest kuludest. Omafinantseering peab olema eraldatud sihtotstarbeliselt projekti elluviimiseks.

2. jagu

Taotluse esitamine ning nõuded taotlejale, projektipartnerile ja taotlusele

§ 14. Taotluse esitamine

(1) Taotlus esitatakse KIKile hiljemalt taotluse esitamise tähtpäevaks E-toetuse keskkonna vahendusel taotleja esindusõigusliku isiku digitaalse allkirjaga ja sellele lisatakse käesoleva määruse § 17 lõikes 3 nõutud dokumendid. Taotluse esitamisel lähtutakse registri andmeväljadest.

(2) Taotlusega ja toetuse kasutamisega seotud teabe ning dokumentide esitamine toimub E-toetuse keskkonna kaudu. E-toetuse keskkonna vahendusel edastatud dokumendid loetakse kättetoimetatuks.

(3) [Kehtetu -RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

(4) Taotleja teavitab KIKi viivitamata taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenu asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 15. Nõuded taotlejale ja projektipartnerile

(1) Toetust võib taotleda:

- 1) Eesti Vabariigis registreeritud juriidiline isik;
- 2) valitsusasutus või selle hallatav asutus;
- 3) kohaliku omavalitsuse asutus või selle hallatav asutus.

(2) Taotlejal peab projekti elluviimiseks olema sihtriigi partner. Taotlejal võib lisaks olla ka projektipartner.

(3) Taotlejale ja projektipartnerile esitatavad nõuded:

- 1) registreeritud Eesti e-äriregistris;
- 2) ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust ega kuulutatud välja pankrotti (sh tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes);
- 3) peab puuduma Maksu- ja Tolliameti võlapäringust nähtuvalt avalikult kuvatav võlg;
- 4) ei ole varem sama kulu hüvitamiseks riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisabi vahenditest toetust saanud;
- 5) varem riigieelarvest või Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud toetus, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasi makstud tähtjaks ja nõutud summas;
- 6) on olemas projekti elluviimiseks vajalik oskusteave ning vahendid, sh omafinantseering;
- 7) on projektiga seotud valdkonnas tegutsenud vähemalt ühe aasta;
- 8) vähese tähtsusega abi jääb peab võimaldama toetust anda.

(4) Taotleja ja projektipartneri esindajaks ei või olla isik, keda on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

§ 16. Taotleja kohustused

Taotleja on kohustatud:

- 1) esitama KIKi nõudmisel taotleja, projektipartneri, sihtriigi partneri ja taotluse kohta lisateavet etteantud vormis ja tähtjaks;
- 2) võimaldama kontrollida taotluse ja taotleja ning projektipartneri vastavust nõuetele ning esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 3) viivitamata teatama kirjalikult KIKile taotluses esitatud andmete muutumisest või ilmnenu asjaoludest, mis võivad olla olulised taotluse rahuldamise otsustamisel;
- 4) täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi ja esitama KIKile teavet, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- 5) olema veendunud ning kinnitama, et sihtriigi partner on usaldusväärne, pädev, võimeline projektis osalema ja tegutseb projektiga seotud valdkonnas.

§ 17. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele vorminõuetele:

- 1) taotlusvormis on kõik kohalduvad lahtrid täidetud, taotlus ja selle lisad on omavahel kooskõlas;
- 2) projekti eesmärk, tegevused ja sihtriik on kooskõlas määruses ja § 6 lõikes 2 nimetatud käskkirjas esitatud tingimustega;
- 3) taotletav toetussumma ei ületa ette nähtud maksimaalset toetussummat projekti kohta;
- 4) projektile või üksikutele projektitegevustele samal ajal muudest riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisvahenditest toetuse või omafinantseeringu katmise taotlemise korral on esitatud sellekohane teave;
- 5) kui taotleja või projektipartner on saanud taotluse allkirjastamise kuupäevale eelnenud kolme kalendriaasta jooksul riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest arenguriikides projektide elluviimiseks toetust, peab taotlus sisaldama saadud toetuste loetelu;

6) kui toetus on vähese tähtsusega abi käesoleva määruse § 11 lõike 1 tähenduses, peab taotlus sisaldama loetelu nii taotleja kui ka projektipartneri varem saadud vähese tähtsusega abist sama majandusaasta ja sellele eelnenud kahe majandusaasta jooksul;

7) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;

8) toetuse kasutamise ajakava on realselt elluviidav projekti abikõlblikkuse perioodil;

9) taotluse on allkirjastanud esindusõiguslik isik.

(2) Taotlus peab vastama järgmistele sisunõuetele:

1) projekti eesmärk on arusaadavalt põhjendatud;

2) kavandatud tegevused lähtuvad sihtriigi vajadustest ja on kooskõlas kestliku arengu põhimõtetega;

3) kavandatud tegevused toimuvad väikeses arenevas saareriigis vastavalt ÜRO majandus- ja sotsiaalosakonna määratlusele või vähem arenenud riigis vastavalt OECD nimekirjale DAC List of ODA Recipients;

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

4) kliimamuutuste leevendamise projektis on arvutuslikult välja toodud, kui palju kavandatud tegevustega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitmeid;

5) kliimamuutuste mõjuga kohanemise projektis on kirjeldatud sihtriigi inimeste või ökosüsteemide paranenud suutlikkus kliimamuutuste mõjudega kohanemisel pärast projekti lõppu;

6) toodud on objektiivsed ja jälgitavad mõõdikud, millega on võimalik hinnata taotluses kavandatud tegevuste mõju kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele;

7) kirjeldatud on projektipartneri ja sihtriigi partneri kohustused, õigused ja vastutus tegevuste elluviimisel;

8) analüüsitud on probleemi ja kirjeldatud on lahenduskäik, kuidas projektiga soovitakse probleemi lahendada;

9) kavandatud tegevused on teostatavad ja tegevuste eelarve on põhjendatud ning esitatud kululiikide kaupa;

10) loodud on pädev projektimeeskond ja projekti juhtimiskorraldus on asjakohane;

11) objektiivselt on hinnatud tegevuste elluviimise riske ning toodud asjakohased maandamismeetmed;

12) kirjeldatud on, kuidas plaanitakse sihtriigis tagada projekti jätkusuutlikkus pärast projekti lõppu;

13) projekt ei suurenda soolist ebavõrdsust.

(3) Taotlus peab sisaldama järgmisi dokumente:

1) taotleja ja sihtriigi partneri allkirjastatud kinnituskiri või koostöökokkulepe projekti elluviimise ja jätkusuutlikkuse tagamise kohta milles, on esitatud tegevuste ja kulude jaotus projekti osapoolte vahel;

2) taotleja ja projektipartneri allkirjastatud kinnituskiri või koostöökokkulepe projekti elluviimise ja jätkusuutlikkuse tagamise kohta milles, on esitatud tegevuste ja kulude jaotus projekti osapoolte vahel;

3) projektis osalevate toetuse saaja, projektipartneri ja sihtriigi partneri töötajate ja projekti kaasatavate ekspertide nimekiri, nende tööülesanded ja oodatavad tulemused ning elulookirjeldused;

4) selliste teenuste, asjade või tööde, mille eeldatav käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, võrreldavad hinnapakkumused koos lähteülesandega või turuhinna analüüs, millest on näha teenuse, asja või töö eeldatav maksumus;

5) kui taotleja või projektipartneri omatoote tarnimine sihtriiki on projekti osa, tuleb taotlusele lisada taotleja või projektipartneri seadusliku esindaja allkirjastatud hindamisakt omatoote maksumuse kohta. Hindamisaktis peavad kajastuma toote hinna komponendid;

6) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;

7) sihtriigi seaduste kohaselt vajalikud load või nimekiri vajalikest lubadest või sihtriigi partneri kinnitus lubade mittevajalikkuse kohta tegevuse elluviimiseks;

8) tõend omafinantseeringu olemasolu kohta.

(4) KIKil on õigus nõuda täiendavaid dokumente, et hinnata taotluse vastavust nõuetele.

(5) Nõuetele vastavas taotluses sisalduvat projekti hinnatakse § 21-s sätestatud eelistuskriteeriumite alusel. Kui taotlus ei vasta kasvõi ühele lõikes 2 sätestatud taotlusele kohalduvale nõudele, tunnistatakse taotlus nõuetele mittevastavaks.

3. jagu

Taotluse menetlemine

§ 18. Taotluse menetlemise tähtaeg

(1) Taotluse menetlemine KIKis koosneb järgmistest tegevustest:

1) taotluse registreerimine;

2) taotleja ja taotluse vorminõuetele vastavuse kontrollimine;

3) taotluse sisunõuetele vastavuse kontrollimine;

4) vormi- ja sisunõuetele vastava taotluse eelistushindamine;

5) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine.

(2) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 90 kalendripäeva. KIK võib põhjendatud juhul pikendada taotluse menetlemise tähtaega.

(3) Taotluse menetlemine algab taotluste esitamise tähtpäevale järgnevast tööpäevast.

(4) KIK võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni.

§ 19. Taotluse, taotleja ja projektipartneri nõuetele vastavuse kontroll

(1) KIK vaatab taotluse läbi 15 kalendripäeva jooksul alates taotluse menetlemise alguskuupäevast. Taotluse läbivaatamise käigus kontrollib KIK taotleja, projektipartneri ja taotluse vastavust käesoleva määruse §-s 15 ja § 17 lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõuetele.

(2) Taotluse sisu hindab KIK § 17 lõikes 2 sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Kui KIK avastab taotluse läbivaatamisel puudusi, teavitab KIK sellest viivitamata taotlejat ja annab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja kuni kümme kalendripäeva. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks kasutatud aja võrra.

(3¹) KIK võib vajaduse korral taotluse läbivaatamise osana kutsuda toetuse taotleja tutvustama projekti ideed sisuhindajatele ja hindamiskomisjoni liikmetele.

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

(4) Taotleja ja taotlus tunnistatakse vormi- ja sisunõuetele vastavaks, kui on täidetud käesoleva määruse §-des 15 ja 17 taotlejale, projektipartnerile ja taotlusele sätestatud nõuded.

(5) Taotleja, projektipartner või taotlus tunnistatakse nõuetele mittevastavaks, kui taotleja või projektipartner ei vasta §-s 15 esitatud või taotlus ei vasta §-s 17 esitatud tingimustele või kui:

- 1) taotleja ei ole kõrvaldanud taotluses puudusi käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt määratud tähtaja jooksul;
- 2) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja või projektipartner mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 3) taotleja või projektipartner ei võimalda kontrollida taotluse vastavust vormi- või sisunõuetele;
- 4) taotleja vähese tähtsusega abi jääk ei võimalda toetuse andmist.

(6) Nõuetele mittevastavale taotlusele tehakse taotluse mitterahuldamise otsus § 22 lõigetes 8 ja 9 sätestatu kohaselt.

(7) KIK edastab nõuetekohased taotlused eelistushindamiseks hindamiskomisjonile (edaspidi *komisjon*).

(8) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindab komisjon §-s 21 nimetatud eelistuskriteeriumite põhjal.

§ 20. Taotluse hindamine eelistuskriteeriumite alusel

(1) Vormi- ja sisunõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindab eelistuskriteeriumite alusel keskkonnaministri moodustatud komisjon. Komisjon teeb KIKile ettepaneku taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

(2) Taotluse eelistuskriteeriumide alusel hindamise juhendi ja hindamislehe vormid koostab KIK. Komisjoni töökorra kinnitab komisjon oma esimesel koosolekul.

(3) Taotlused rahuldatakse eelistuskriteeriumite hindamistulemuste alusel moodustatud projektide pingerea alusel kuni taotlusvoorus ettenähtud eelarve ammendumiseni.

(4) Komisjon või KIK võib küsida taotlejalt projekti hindamiseks vajalikku lisateavet ning teha põhjendatud juhul taotlejale ettepaneku muuta toetuse summat või projekti tegevusi tingimusel, et saavutatakse projekti eesmärk ning toetussumma ei suurene. Küsimusele vastamiseks või taotluse muutmiseks antakse taotlejale aega kuni kümme kalendripäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(5) Võrdsete hindepunktide korral eelistatakse väiksema järjekorranumbriga eelistuskriteeriumi eest kõrgema hindepunkti saanud taotlust.

§ 21. Taotluse eelistuskriteeriumid

Taotlust hinnatakse järgmiste eelistuskriteeriumide põhjal:

Nr	Eelistuskriteerium	Selgitus	Punktid
1	Sihtriik	Taotluse sihtriik kuulub keskkonnaministri kinnitatud prioriteetsete riikide hulka.	4
		Taotluse sihtriik kuulub Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) arenguabi saajaks	3

		määratud vähim arenenud saareriikide hulka.	
		Taotluse sihtriik kuulub Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioonis (OECD) arenguabi saajaks määratud vähim arenenud riikide hulka, mis ei ole saareriigid.	2
		Taotluse sihtriik kuulub teiste Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) arenguabi saajaks määratud riikide hulka.	1
2	Taotluses kirjeldatud tegevused on Rio markerite põhjal määratletavad kui:	kliimamuutuse leevendamise ja selle mõjudega kohanemise tegevused	3
		kliimamuutuse leevendamise tegevused	2
		kliimamuutuste mõjudega kohanemise tegevused	2
3	Taotluses kirjeldatud tegevuste hulka kuulub Eestis väljatöötatud või Eestis lisandväärtuse saanud lahenduse, teadmise, teenuse või toote, mis aitab kliimamuutusi leevendada või nendega kohaneda, viimine sihtriiki.	Taotluses kirjeldatud tegevuste hulka kuulub Eestis väljatöötatud lahenduse, teadmise, teenuse või toote, mis aitab kliimamuutusi leevendada või nendega kohaneda, viimine sihtriiki.	4
		Taotluses kirjeldatud tegevuste hulka kuulub välisriigis väljatöötatud, kuid Eestis lisandväärtuse saanud lahenduse, teadmise, teenuse või toote, mis aitab kliimamuutusi leevendada või nendega kohaneda, viimine sihtriiki.	2
4	Projekti mõju võrreldes konkureerivate projektidega:	pingerea esimeses kolmandikus olevad taotlused	3
		pingerea teises kolmandikus olevad taotlused	2
		pingerea kolmandas kolmandikus olevad taotlused	1
5	Taotleja omafinantseeringu osakaal projekti kuludest on	vähemalt 50%	3
		20–49%	2
		10–19%	1

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

§ 22. Taotluse rahuldamine, osaline rahuldamine, kõrvaltingimusega rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Otsuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta teeb KIK, otsus tehakse taotlejale teatavaks E-toetuse keskkonna vahendusel.

(2) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ning tingimusel, et projekti eesmärki on võimalik saavutada ka taotluse osalise rahuldamise korral.

(3) Taotluse osaline rahuldamine on põhjendatud juhul, kui:

- 1) taotluse rahaline maht ületab taotlusvooru eelarve vaba jäägi või
- 2) kõik projekti tegevused ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetussummat, projekti tegevusi ja nendega saavutatavaid tulemusi.

(4) Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetussummat, muuta projekti eelarvet, kestust ja toetatavaid tegevusi. Sellisel juhul teeb KIK taotluste hindamise käigus taotlejale ettepaneku muudatusteks ja taotleja peab esitama uue, korrigeeritud taotluse. Kui taotleja ei ole nimetatud muudatustega nõus, taotlust ei rahuldata.

(5) Taotluse võib rahuldada haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtajaks ja kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik. Tingimused seatakse taotluse rahuldamise otsuses, kuid esimene väljamakse, sh ettemakse, toetuse saajale tehakse pärast kõrvaltingimuse nõuetekohast täitmist.

(6) Kui taotlus on taotlusvooru tulemuste alusel rahuldatud, vormistab KIK toetuse saajale taotluse rahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse kasutamise reegleid.

(7) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) toetuse saaja nimi ja projekti nimetus;
- 2) projektiosaliste rollid ja vastutus;
- 3) toetuse saaja õigused ja kohustused;
- 4) projektipartneri olemasolul tema nimi ja tegevused projektis;
- 5) sihtriigi partneri nimi ja roll;
- 6) projekti eesmärk või tulemus;
- 7) projekti eelarve, sh toetuse maksimaalne suurus eurodes ja toetusmäär;
- 8) omafinantseeringu minimaalne määr;
- 9) ettemakse saamise ja kasutamise tingimused;
- 10) toetuse väljamaksmise tingimused ja kord;
- 11) projekti abikõlblikkuse periood;
- 12) toetuse saaja aruandluskohustused;
- 13) kui asjakohane, siis asjaolu, et toetus on vähese tähtsusega abi § 11 lõike 1 tähenduses;
- 14) kõrvaltingimused § 22 lõike 5 alusel, kui need on vajalikud;
- 15) toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmisega seotud tingimused ja kord;
- 16) otsuse muutmise tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks ja järelevalve tegemiseks.

(8) KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui taotleja, projektipartner või taotlus ei vasta käesoleva määruse nõuetele või taotlusekohane projekt ei mahu pärast eelistuskriteeriumite alusel hindamist ja pingerea koostamist projektide rahastamise eelarvesse.

(9) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) toetuse taotleja andmed;
- 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 5) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 6) otsuse vaidlustamise kord.

§ 23. Projekti muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust võib KIK muuta põhjendatud juhul ja toetuse saaja esitatud taotluse alusel vastava otsuse tegemisel.

(2) Kui toetuse saaja taotleb projekti eelarves konkreetsetele tegevustele ette nähtud eelarveridade mahu muutmist teiste eelarveridade mahu arvel mitte rohkem kui 10% võrreldes algse eelarvereaga või projekti abikõlblikkuse perioodi muutmist vähem kui kahe kuu võrra, esitatakse sellekohane teave koos põhjendusega E-toetuse keskkonna kaudu. Sel juhul taotluse rahuldamise otsust ei muudeta.
[RT I, 04.09.2020, 1- jõust. 07.09.2020]

(3) Projekti kallinemise korral toetussummat ei suurendata.

(4) Projekti muutmise avalduse põhjendatust hindab KIK 30 kalendripäeva jooksul avalduse saamisest arvates.

(5) Avaldust ei rahuldata juhul, kui soovitatav muudatus ei ole piisavalt põhjendatud või kui muudatus seab kahtluse alla projekti eesmärgi saavutamise.

(6) Kui avalduse hindamiseks on toetuse saajal vaja esitada lisaandmeid või KIKil tellida ekspertiis, pikendatakse avalduse menetlemise aega lisadokumentide esitamiseks või ekspertiisiks vajaliku aja võrra.

(7) Projekti muutmise avalduse rahuldamisel tehakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsus.

4. jagu

Toetuse kasutamine

§ 24. Toetuse kasutamisega seotud hangete tegemine

(1) Kui toetuse saaja või projektipartner on hankija riigihangete seaduse tähenduses, on ta kohustatud enne hanke väljakuulutamist esitama KIKile ülevaatamiseks riigihanke alusdokumentide eelnõud.

(2) Kui toetuse saaja või projektipartner ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses, on ta kohustatud:

1) kasutama projekti elluviimiseks vajalike asjade ja teenuste hankimisel rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt ning tagama pakkujate paljususe korral konkurentsi ärakasutamise teel parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhtega teenuse või toote kasutamise oma projektis;

2) esitama lähteülesande kirjelduse ja võtma sõltumatutelt pakkujalt vähemalt kolm hinnapakkumist juhul, kui toetuse saaja ostab projekti elluviimiseks teenuseid, asju või õigusi suuremas summas kui 5000 eurot käibemaksuta. Võrreldavad hinnapakkumised peavad olema esitatud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui kolme sõltumatut hinnapakkumist ei ole võimalik saada, tuleb aruandes esitada asjakohane põhjendus;

3) kasutama toetust kooskõlas riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud üldpõhimõtetega.

(3) Enne toetusega seotud lepingu allkirjastamist saadetakse lepingu eelnõu KIKile ülevaatamiseks.

§ 25. Toetuse maksmine ja toetuse tagastamine

(1) KIK teeb toetuse saajale toetuse makseid kooskõlas käesoleva määruse ja taotluse rahuldamise otsusega E-toetuse keskkonna kaudu. Toetus makstakse pärast väljamaksetaotluse esitamist ja tasutud kuludokumentide alusel.

(2) Põhjendatud juhul tehakse taotlejale üks kord ettemakse kuni 30% ulatuses toetuse summast. Kui taotluse rahuldamise otsuses on sätestatud § 22 lõike 5 alusel kõrvaltingimus, ei tehta ettemakset enne kõrvaltingimuse täitmist.

(3) Toetuse järgmise osa saamiseks tuleb toetuse saajal tõendada kuludokumentide alusel, et ta on lõikes 2 nimetatud ettemakse ära kasutanud.

(4) KIK keeldub toetuse või selle osa väljamaksmisest, kui maksetaotlust, vahe- või lõpparuannet ei kinnitata või kui toetuse saaja majanduslik olukord on sedavõrd halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud.

(5) Kui toetuse saaja on projekti lõpuks teinud abikõlblikke kulusid väiksemas mahu, kui on ettemaksena saanud toetus, peab toetuse saaja kandma kasutamata jäänud toetussumma KIKile tagasi § 32 lõike 6 kohaselt. [RT I, 04.09.2020, 1- jõust. 07.09.2020]

§ 26. Nõuded kuludokumentidele

(1) Kõik projektiga seotud tegevused ja kulud peavad olema tehtud abikõlblikkuse perioodil.

(2) Koos väljamaksetaotlusega esitab toetuse saaja KIKile järgmised dokumendid toetuse saaja, projektipartneri ja sihtriigi partneri tehtud abikõlblike kulude kohta:

1) hanke läbiviimist tõendavad dokumendid, kui need ei ole kättesaadavad riigihangete registrist;

2) asja, teenuse või töö kohta väljastatud arvete koopiad, millele lisatakse asja, teenuse või töö üleandmist ja vastuvõtmist tõendavate dokumentide koopiad;

3) käesoleva lõike punktis 2 nimetatud arvete tasumist tõendavate dokumentide koopiad;

4) projekti elluviimiseks sõlmitud lepingud või nende koopiad, kui leping ei ole digitaalselt allkirjastatud;

5) aruandlusperioodi jooksul projektiga seoses koostatud analüüsid, uuringud, dokumendid ja muud materjalid.

(3) Kui lõike 2 punktis 1 nimetatud hange ei ole tehtud riigihangete registri kaudu, siis vähemalt kolm hinnapakkumist koos selle küsimiseks esitatud lähteülesandega käesoleva määruse § 24 lõikes 2 ette nähtud juhul. Kui kolme sõltumatut hinnapakkumist ei ole võimalik saada, esitatakse asjakohane põhjendus.

(4) Toetuse saaja ei pea esitama koos väljamaksetaotlusega kuludokumente käesoleva määruse § 12¹ lõikes 1 sätestatud üldkulude kohta.

[RT I, 02.11.2021, 8- jõust. 05.11.2021]

§ 27. Maksetaotluse ning vahe-, lõpp- ja järelaruande esitamine ja menetlemine

(1) Toetuse saaja esitab KIKile projekti vahe- ja lõpparuande rahuldamise otsuses sätestatud ajal E-toetuse keskkonna vahendusel ning nende menetlemise aeg on kuni 65 kalendripäeva nõuetele vastava aruande esitamisest arvates.

(2) Ettemaksetaotlus esitatakse KIKile pärast taotluse rahuldamise otsuse jõustumist ja väljamaksetaotlus toetuse saajale sobival ajal vähemalt 10% toetuse väljamaksmiseks. Maksetaotluste menetlemise aeg on kuni 30 kalendripäeva nõuetele vastava dokumendi esitamisest arvates.

(3) KIK kontrollib väljamaksetaotluse saamisel, kas:

- 1) toetuse saaja tegevus ja selle tulemus vastab taotlusele ja taotluse rahuldamise otsusele;
- 2) kuludokumentid vastavad nõuetele;
- 3) kuludokumentides esitatud andmed on kooskõlas taotluse rahuldamise otsusega;
- 4) kulud on abikõlblikud.

(4) Kui maksetaotluse, vahe- või lõpparuande kontrollimisel ilmneb puudusi, määrab KIK puuduste kõrvaldamiseks tähtaja, mille võrra pikeneb väljamaksetaotluse või aruande menetlemise aeg.

(5) KIK võib väljamaksetaotluse ning vahe- või lõpparuande menetlemise käigus küsida toetuse saajalt projekti elluviimist puudutavaid lisaandmeid või -dokumente või põhjendusi kulude tegemise kohta. Vastamise aja võrra pikeneb menetlemise tähtaeg.

(6) Väljamaksetaotlust ei kinnitata ja väljamakset ei tehta, kui:

- 1) kulud ei ole abikõlblikud;
- 2) kuludokumentide kontrollimisel selgub, et kuludokumentid ei vasta käesoleva määrusega kehtestatud nõuetele;
- 3) kuludokumentid ei vasta projekti abikõlblikkuse perioodile, tegevustele või eesmärgile;
- 4) toetuse saaja ei ole projekti ellu viinud või teinud kulusid taotluse või taotluse rahuldamise otsuse kohaselt või toetuse saaja näidatud tegevuste toimumine ei ole tõendatud;
- 5) toetuse saaja ei ole taotlenud projekti muutmist, kuigi see on käesoleva määruse § 23 lõike 1 kohaselt nõutav;
- 6) toetuse saaja ei ole talle käesoleva paragrahvi lõike 4 või 5 alusel määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(7) Toetuse saaja esitab lõpparuande koos viimase väljamaksetaotlusega 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu.

(8) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist E-toetuse keskkonnas.

(9) Toetuse saaja esitab kolme aasta möödumisel pärast projekti lõppu E-toetuse keskkonna kaudu järelaruande, mis on kokkuvõtlik info projekti tulemuste kasutamisest, mõjust ja jätkusuutlikkusest pärast projekti lõppu. Järelaruannet KIK ei kinnita.

5. jagu

Toetuse saaja ja KIKi õigused ja kohustused toetuse kasutamisel

§ 28. Toetuse saaja õigused

Toetuse saajal on õigus:

- 1) muuta projekti eelarvet ja tegevusi juhul, kui muudetakse projekti eelarves konkreetsetele tegevustele ette nähtud eelarveridade mahtu teiste eelarveridade mahu arvelt, kuid mitte rohkem kui 10% võrreldes algse eelarvereaga, tingimusel, et projekti eesmärk ei muutu ja toetussumma ei suurene, kooskõlastades muudatused KIKiga;
- 2) pikendada projekti abikõlblikkuse perioodi kuni kahe kuu võrra, teavitades muudatusest enne KIKi;
- 3) esitada käesoleva määruse § 23 lõike 1 kohane avaldus projekti muutmiseks;
- 4) saada KIKilt teavet ja nõuandeid, mis on seotud käesolevas määruses nimetatud toetuse saaja kohustuste täitmisega.

§ 29. KIKi õigused

KIKil on õigus:

- 1) teha või korraldada projekti kohta ekspertiise ja järelevalvetoiminguid;
- 2) kontrollida toetuse kasutamist;
- 3) nõuda projekti kestuse, tegevuste, eesmärgi ja kulude kohta lisaandmeid ja -dokumente, mis tõendavad projekti nõuetekohast elluviimist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) peatada toetuse väljamaksmine rikkumise kõrvaldamiseni, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi;
- 5) vähendada väljamakstava toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja omafinantseeringu vähenemisega.

§ 30. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) viima projekti ellu taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses ette nähtud tähtaegadel ja tingimustel;
- 2) säilitama toetuse taotlemise ja projekti elluviimisega seotud dokumentatsiooni vähemalt seitse aastat pärast projekti lõppu;

- 3) esitama kolme aasta möödumisel pärast projekti lõppu järelaruande taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel;
- 4) sõlmima projekti elluviimiseks vajalikud lepingud teenuse osutaja, töö tegija või asjade tarnijaga kirjalikus vormis;
- 5) korraldama kõikide lubade ja kooskõlastuste saamise sihtriigi õigusaktide kohaselt;
- 6) võimaldama KIKil teha ekspertiise ja järelevalvetoiminguid;
- 7) andma audiitori või järelevalvet tegeva isiku kasutusse kõik projekti elluviimisega seotud andmed ja dokumendid kolme tööpäeva jooksul arvates audiitori või järelevalvet tegeva isiku sellekohasest E-toetuse keskkonna kaudu esitatud nõudmisest;
- 8) tähistama elluviidava projekti raames paigaldatavad objektid nõutaval viisil, et näidata projekti kaasrahastajana Eesti riiki;
- 9) eristama oma raamatupidamisarvestuses projektiga seotud kulud muudest kuludest;
- 10) teavitama viivitamata KIKi kõigist toetuse saaja andmete muutumistest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist või projekti tulemuste saavutamist, sh nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, toetuse saaja ümberkujundamisest, käibemaksukohuslaseks registreerimisest või käibemaksukohuslasena registrist kustutamisest, pankrotimenetluse alustamisest või likvideerija määramisest ning tegevuse lõpetamisest ka siis, kui nimetatud muudatused on registreeritud asjakohases registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
- 11) teavitama viivitamata KIKi projekti elluviimise kestel ilmnenu asjaoludest, mille korral projekti jätkamine ei ole otstarbekas;
- 12) teavitama avalikkust saadud toetusest ja selle abil ellu viidud tegevustest nii Eestis kui ka sihtriigis;
- 13) esitama KIKile projektiga seotud olulist informatsiooni E-toetuse keskkonna kaudu;
- 14) kõik KIKile esitatavad dokumendid peavad olema eesti või inglise keeles;
- 15) täitma teisi asjakohastes õigusaktides sätestatud kohustusi.

§ 31. KIKi kohustused

KIK on kohustatud:

- 1) mitte avalikustama taotleja ja toetuse saaja kohta menetluse käigus saadud ärisaladusega seotud dokumente ega teavet;
- 2) kui toetus on vähese tähtsusega abi, kandma toetuse pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse kui vähese tähtsusega abi;
- 3) säilitama vähese tähtsusega abi andmisega seotud dokumente kümme aastat alates päevast, mil käesoleva määruse alusel anti viimast korda üksikabi.

6. jagu

Toetuse tagasinõudmine

§ 32. Toetuse tagasinõudmine

(1) Kui toetuse saaja ei täida käesolevast määrusest ja taotluse rahuldamise otsusest tulenevaid kohustusi, siis on KIKil õigus toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda atmosfääriõhu kaitse seaduse §-s 182¹ sätestatud korras.

(2) KIK võib muuta taotluse rahuldamise otsust ja teha toetuse osaliselt või täielikult tagasinõudmise otsuse sõltuvalt rikkumise raskusest, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 3) toetuse saaja või projektipartner ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud;
- 5) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 6) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;
- 7) toetuse saaja on rikkunud riigihangete seadust ja sellega võis kaasneda mõju hankelepingu maksumusele;
- 8) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jätud teadlikult esitamata.

(3) Lõike 2 punktis 7 nimetatud juhul nõutakse toetust tagasi 2, 5, 10 või 25 protsenti rikkumisega hõlmatud hankelepingu maksumuse toetuse osast olenevalt rikkumise raskusest ja võimalikust mõjust hankelepingu maksumusele.

(4) Toetuse tagasinõudmise korral tunnistatakse vastavas ulatuses taotluse rahuldamise otsus kehtetuks. Toetuse kogu ulatuses tagasinõudmise korral taotluse rahuldamise otsus tühistatakse.

(5) Kui projekti elluviimise käigus ilmneb, et projekti ei ole võimalik ellu viia, siis tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus kehtetuks ja nõutakse kogu väljamakstud toetus tagasi. Kui projekti eesmärk on saavutatud osaliselt, nõutakse toetus tagasi proportsionaalselt.

(6) Tagasinõutud toetus tuleb tagasi maksta 60 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest E-toetuse keskkonna vahendusel, vastasel korral antakse toetuse tagasinõudmise otsus sundtäitmisele. Tähtaegselt tagastamata summale kohaldatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ lõikes 4 sätestatud viivist.

(7) KIKil on õigus toetus tagasi nõuda viie aasta jooksul pärast projekti lõppu.

5. peatükk

Vaide esitamine

§ 33. Vaide esitamine

Enne KIKi toimingut või otsuse peale halduskohtusse kaebuse esitamist tuleb läbida kohustuslik vaidemenetlus, esitades vaide KIKile. Vaie lahendatakse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

6. peatükk

Rakendussäte

§ 34. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]